

GEPUBLICEERD OP:

<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Cijfers/Sterftcijfers/>
op december 2015

DOOR:

Heidi Cloots, Erik Hendrickx, Anne Kongs, Hilde Smets
Afdeling Informatie en Zorgberoepen

Hoe refereren naar dit document?

Zorg en Gezondheid Algemene sterftcijfers – Sterfte per seizoen -2012;2013 [Online publicatie]. Brussel: Agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Informatie en Zorgberoepen, 2015 [geraadpleegd op ../..], Beschikbaar op: http://www.zorg-en-gezondheid.be/Cijfers/Vorige_Cijfers/GI2012_Algemene_sterftcijfers.pdf

Inhoudstafel

1	Absolute sterftcijfers	3
2	Sterfte per seizoen: aantal overlijdens per maand	3
2.1	Wintermaanden	3
2.2	zomermaanden	4
	Gebruikte afkortingen en begrippen	5

1 Absolute sterftcijfers

In 2013 stierven 61.112 inwoners van het Vlaams gewest. Dat zijn er 727 meer dan in 2012 (60.335 overleden inwoners). En in 2012 waren dat al 2.669 sterfgevallen meer dan in 2011.

Gemiddeld overleden de laatste 15 jaar 57.478 Vlaamse inwoners per jaar. Jaar na jaar stierven er minder vrouwen dan mannen, uitgezonderd in 2003 en in 2010.

- > Jaarlijks overleden gemiddeld 28.952 mannen.
- > Jaarlijks overleden gemiddeld 28.525 vrouwen.

Het aantal overlijdens per 1.000 inwoners (bruto sterftcijfer) steeg bij mannen en vrouwen in 2012 en 2013 ten opzichte van de jaren ervoor. In februari-maart 2012 en maart-april 2013 was de sterfte hoger dan gewoonlijk. Beide periodes waren uitzonderlijk erg koud.

ABSOLUUT AANTAL OVERLIJDENS, BRUTO STERFTCIJFER EN DIRECT GESTANDAARDISEERD STERFTCIJFER (ASR) (PER 1.000 INWONERS), VLAAMS GEWEST, 1999-2013

	Mannen			Vrouwen			Totaal	
	Aantal overlijdens	Brutocijfer	ASR	Aantal overlijdens	Brutocijfer	ASR	Aantal overlijdens	Brutocijfer
1999	28.910	9,89	12,84	28.111	9,36	7,67	57.021	9,61
2000	29.000	9,90	12,63	28.082	9,33	7,53	57.082	9,60
2001	28.416	9,68	12,08	27.631	9,16	7,26	56.047	9,42
2002	28.941	9,83	12,07	28.533	9,42	7,34	57.474	9,62
2003	29.234	9,89	11,97	29.289	9,64	7,42	58.523	9,66
2004	28.131	9,38	11,34	27.661	8,98	6,95	55.792	9,18
2005	28.365	9,52	11,19	28.121	9,18	6,95	56.486	9,25
2006	28.086	9,27	10,67	27.636	8,88	6,64	55.722	9,07
2007	28.090	9,31	10,39	27.746	8,95	6,53	55.836	9,13
2008	28.801	9,47	10,33	28.364	9,09	6,49	57.165	9,28
2009	29.225	9,54	10,23	28.628	9,10	6,42	57.853	9,32
2010	28.969	9,35	9,87	29.037	9,13	6,34	58.006	9,24
2011	29.078	9,31	9,55	28.587	8,92	6,05	57.666	9,11
2012	30.274	9,66	9,66	30.108	9,36	6,15	60.385	9,51
2013	30.767	9,74	9,58	30.345	9,37	6,09	61.112	9,55

Bron: sterftcertificaten, alle overlijdens, Vlaams Gewest, 1999-2013

We tellen hier enkel inwoners van het Vlaams Gewest die overleden in het Vlaams Gewest of het Brussels HG.

2 Sterfte per seizoen: aantal overlijdens per maand

Zonder seizoensgebonden sterfte verwachten we maandelijks circa 1/12de of 8,3% van de overlijdens.

2.1 WINTERMAANDEN

In de wintermaanden (december-maart) overlijden altijd meer mensen dan in de zomer. Dat is voornamelijk te wijten aan de winterse "griepgolven" (pneumonie en influenza).

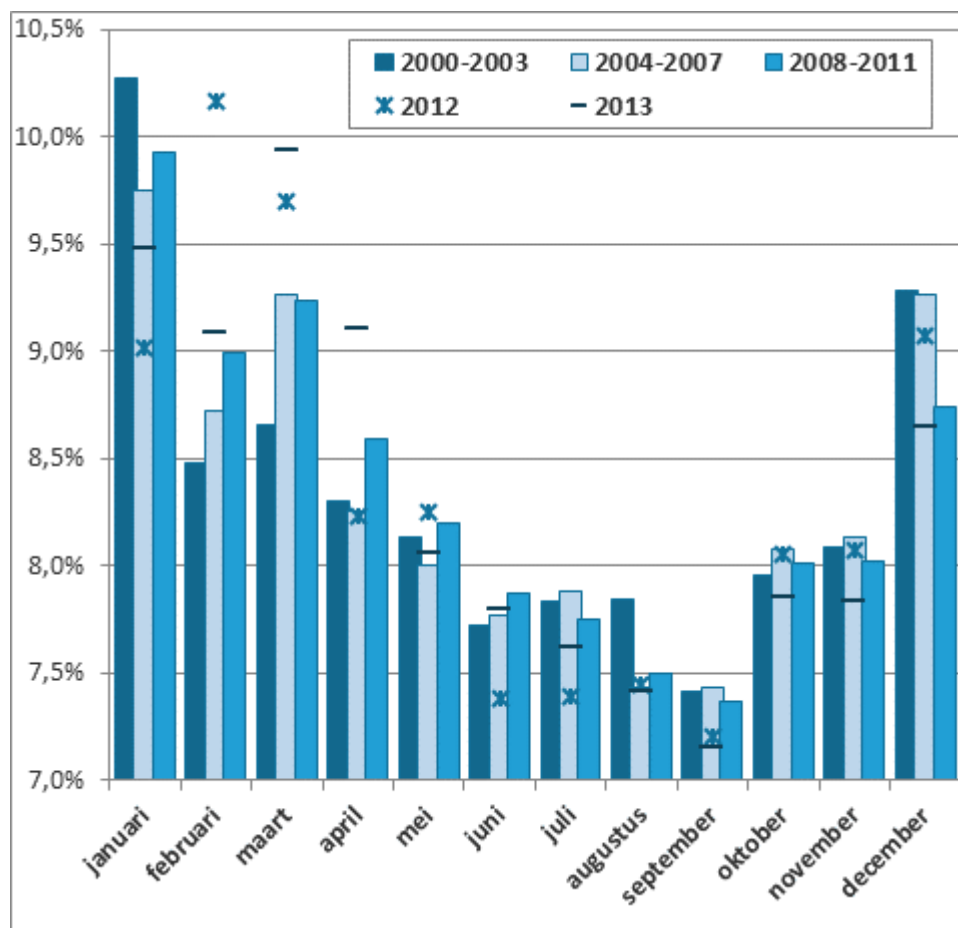
- > Januari kende de laatste 12 jaar gemiddeld het hoogste aantal sterfgevallen (9% tot 11% van alle overlijdens in het jaar).
- > **2012** was echter een **uitzonderlijk jaar**: er overleden relatief weinig personen in januari, maar daarentegen uitzonderlijk veel in februari en maart. Deze hoge sterfte vond plaats tijdens en na een koudegolf (van 29 januari tot 13 februari) gevolgd door een milde griep epidemie (februari-maart). Het effect van de koudegolf trof vooral ouderen (vanaf 75 jaar). Dit effect van oversterfte bij een koudegolf zagen we in 2012 ook in Frankrijk en Nederland.
Meer informatie over de griep epidemie kan je vinden bij griepsurveillance (van het WIV)¹ en bij het Europese programma voor het monitoren van mortaliteit².

2.2 ZOMERMAANDEN

In de zomermaanden (juni-september) overlijden het minste mensen.

- > September kende gemiddeld het laagste aantal sterfgevallen (7,4%).
- > Uitzondering was juli 2006: als gevolg van verschillende hittegolven zagen we een ongewoon hoge sterfte (9,0%).

4-JAARS-GEMIDDELDE AANDEEL OVERLIJDENS PER MAAND VERSUS AANDEEL IN 2012 EN 2013 (UITGEDRUKT ALS PERCENT VAN HET JAARTOTAAL), VLAAMS GEWEST, 2000-2013

Bron: sterftecertificaten alle overlijdens, Vlaams Gewest, januari 1999 - december 2013

¹ <http://influenza.wiv-isp.be/nl/Pages/default.aspx>

² http://www.euromomo.eu/results/pooled_number.html

Gebruikte afkortingen en begrippen

- > **ASR:** Age Standardized Rate - Direct gestandaardiseerd cijfer (o.b.v. Vlaamse bevolking 2000)
- > **ICD-10:** International Classification of Diseases, tenth revision
- > **WHO:** World Health Organisation / WGO: Wereldgezondheidsorganisatie
- > **WIV:** Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (van België)

Wat zijn absolute sterftecijfers en gestandaardiseerde sterftecijfers?

- > **Absolute sterftecijfers** zijn de bruto cijfers, ongeacht leeftijd of andere factoren, die niet gerelateerd zijn aan de bevolking.
- > **Sterfterisico:** Het sterfterisico is de kans dat iemand sterft op een bepaalde leeftijd. We drukken die hier uit door voor verschillende leeftijdsgroepen te berekenen **hoeveel personen er per 100.000** van die groep overlijden.
- > **Bruto sterftecijfers:** het totale aantal overlijdens gedeeld door het totale aantal inwoners (eventueel van een subgroep, zoals mannen of vrouwen, of 20-65-jarigen). Vaak wordt dit uitgedrukt per 1.000 of 100.000 inwoners.
- > **Gestandaardiseerde sterftecijfers** houden rekening met de leeftijdssamenstelling van de bevolking. De vergrijzing van onze bevolking kan de bruto sterftcijfers immers sterk beïnvloeden. Door de sterftcijfers te standaardiseren voor leeftijd (dat is de sterfte berekenen zoals die zou zijn als de leeftijdsverdeling van de bevolking jaar na jaar dezelfde zou blijven) verkrijgen we een direct gestandaardiseerd cijfer of ASR. Bij het bekijken van de gestandaardiseerde sterftcijfers zien we dat de sterfte daalt, zowel bij mannen als bij vrouwen.